

ความต้องการจำเป็นในการพัฒนาการบริหารงานวิชาการโรงเรียนโยธินบูรณะ
ตามแนวคิดผู้เรียนรู้ตลอดชีวิต*

THE PRIORITY NEEDS FOR ACADEMIC MANAGEMENT DEVELOPMENT OF YOTHINBURANA
SCHOOL BASED ON THE CONCEPT OF LIFELONG LEARNER

¹พงษ์สิทธิ์ พลสิกร Pongsit Pleekorn ²เพ็ญวรา ชูประวัตติ Penvara Xupravati

^{1,2}จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย Chulalongkorn University, Thailand

Corresponding Author E-mail: peepong631@hotmail.com

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาลำดับความต้องการจำเป็นของการพัฒนาการบริหารงานวิชาการโรงเรียนโยธินบูรณะตามแนวคิดผู้เรียนรู้ตลอดชีวิต ใช้วิธีการวิจัยเชิงบรรยาย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือ แบบสอบถาม สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าเฉลี่ยเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์ความต้องการจำเป็น ($PNI_{Modified}$) โดยมีผู้ให้ข้อมูล คือ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูโรงเรียนโยธินบูรณะจำนวน 108 คน ผลการวิจัยพบว่า 1) สภาพปัจจุบันของการบริหารงานวิชาการโรงเรียนโยธินบูรณะ ตามแนวคิดผู้เรียนรู้ตลอดชีวิต อยู่ในระดับปานกลาง โดยด้านการวัดและประเมินผลมีประสิทธิภาพในการปฏิบัติในปัจจุบันมีค่าเฉลี่ยสูงสุด และด้านการพัฒนาหลักสูตรมีประสิทธิภาพในการปฏิบัติในปัจจุบันมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด สภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารงานวิชาการโรงเรียนโยธินบูรณะ ตามแนวคิดผู้เรียนรู้ตลอดชีวิตอยู่ในระดับมากที่สุด โดยด้านการบริหารการจัดการเรียนรู้มีค่าเฉลี่ยสูงสุด และด้านการพัฒนาหลักสูตรมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด 2) ค่าดัชนีความต้องการจำเป็นของการพัฒนาการบริหารงานวิชาการโรงเรียนโยธินบูรณะตามแนวคิดผู้เรียนรู้ตลอดชีวิต โดยภาพรวม คือ 0.415 ($PNI_{Modified} = 0.415$) เมื่อพิจารณาตามขอบข่ายการบริหารวิชาการ พบว่าด้านการพัฒนาหลักสูตร มีค่าความต้องการจำเป็นในการพัฒนาสูงสุด และด้านการวัดและประเมินผลมีค่าความต้องการจำเป็นในการพัฒนาต่ำสุด และเมื่อพิจารณาตามองค์ประกอบผู้เรียนรู้ตลอดชีวิต พบว่าการส่งเสริมให้นักเรียนมีความสามารถพร้อมรับการเปลี่ยนแปลง มีค่าความต้องการจำเป็นในการพัฒนาสูงสุด และการส่งเสริมให้นักเรียนมีความสามารถในการเรียนรู้ มีค่าความต้องการจำเป็นในการพัฒนาต่ำสุด

คำสำคัญ: ผู้เรียนรู้ตลอดชีวิต, การบริหารวิชาการ, โรงเรียนโยธินบูรณะ

Abstract

The purpose of this research article was to study the priority needs in the academic management development of Yothinburana School, according to the concept of lifelong learner. A descriptive research method was used in this research. The tools used in the research were questionnaires. The data were analyzed by arithmetic mean, standard deviation, and the modified Priority Needs Index ($PNI_{Modified}$). The survey was completed by 108 people, who were all school administrators and secondary school teachers at Yothinburana School. The finding showed that 1) Current conditions were at a moderate level, with the measurement and evaluation aspect having the highest mean and the educational curriculum development having the lowest mean. The desired condition was at a high level, with teaching and learning management having the highest mean and educational curriculum development with the lowest mean. 2) With the Priority Need Index, the academic concept was 0.415 overall ($PNI_{Modified} = 0.415$). In consideration of the scope of academic management, it was educational curriculum development with the highest order of needs, followed by the measurement and evaluation aspect with the lowest order of needs. Considering the attributes of a Lifelong Learner, it was found that encouraging students to be ready to cope with change had the highest of development needs, and promoting students' ability to learn had the lowest of development needs.

Keywords: Lifelong learner, Academic Management, Yothinburana School

บทนำ

ปัจจุบันเป็นช่วงเวลาที่ยังคงมีผลกระทบจากการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อโคโรนาไวรัส 2019 ทำให้ส่งผลกระทบต่อการจัดการศึกษาของไทยและนานาชาติ และส่งผลโดยตรงถึงคุณภาพของผู้เรียน ทั้งด้านร่างกาย สติปัญญา อารมณ์และสังคม อาจทำให้พัฒนาได้ไม่เต็มศักยภาพ อีกทั้งยังส่งผลถึงผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในภาพรวมของนักเรียนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานในระดับมากที่สุด นับว่าเป็นภาวะถดถอยเชิงวิชาการรูปแบบหนึ่ง (สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา, 2565) อันจะนำมาสู่ปัญหาการเรียนรู้ถดถอย (learning loss) และปัญหาการหลุดออกจากระบบการศึกษาอีกประการหนึ่ง (ตรีนุช โพชยนต์วิจิตร และ สรลชญา จิตติสุวรรณ, 2565)

แม้ว่าแนวคิดการเรียนรู้ตลอดชีวิต (lifelong learning) จะเริ่มมีขึ้นตั้งแต่ปีคริสต์ศักราช 1996 (Organisation for Economic Co-operation and Development, 1996) และนำมาเป็นหลักการจัดการศึกษาของประเทศไทย ในปีพุทธศักราช 2542 (พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542, 2542) แต่ในการศึกษางานวิจัยและเอกสารพบว่า แนวคิดผู้เรียนรู้ตลอดชีวิต ยังคงเป็นกลไกสำคัญต่อการพัฒนาสมรรถนะการเรียนรู้และทักษะของบุคคลให้พร้อมต่อการเปลี่ยนแปลงและรับมือกับความปกติใหม่ของ การศึกษา เพื่อให้มีศักยภาพสอดคล้องกับเป้าหมายประเทศและสถานการณ์โลกที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างฉับพลัน โดยเฉพาะอย่างยิ่งจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อโคโรนาไวรัส 2019 ที่เข้ามาพลิก

โฉมและเร่งสถานการณ์ต่างๆ ทำให้โลกเกิดการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว อีกทั้งยังมีความรู้ วิทยาการและเทคโนโลยีใหม่ๆ เกิดขึ้นตลอดเวลา (ธานินทร์ อินทวิเศษ, ธนวัฒน์ เจริญญา, และพิชญญา ยวงสร้อย, 2564) นับว่าการเป็นผู้เรียนรู้ตลอดชีวิตจะทำให้มนุษย์สามารถเรียนรู้ทักษะใหม่ๆ ได้ตลอดเวลา เพื่อนำไปปรับใช้ให้เหมาะสมกับตนเองในการดำรงอยู่ในสังคมที่มีการเปลี่ยนแปลงไม่สิ้นสุด (ปิยะ ศักดิ์เจริญ, 2565) และเป็นเครื่องมือที่สำคัญในการรับมือสถานการณ์โลกที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว (พระมหาพวงศกร ฐานงโร, 2565) อีกทั้งยังสามารถทำให้อยู่ในสังคมที่มีการเปลี่ยนแปลงตลอดเวลาได้อย่างเหมาะสมและมีความสุข (Surami, 2021; Yap & Tan, 2022) อีกทั้งยังทำให้เกิดทัศนคติที่ดีต่อการเรียนรู้ การพัฒนาทางวิชาชีพและการเรียนรู้สิ่งใหม่ๆ อยู่เสมอ (กฤษฎพร อยู่สวัสดิ์, 2563)

โรงเรียนโยธินบูรณะ มีวิสัยทัศน์ในการจัดการศึกษา ว่า “เป็นองค์กรชั้นนำด้านการจัดการศึกษาที่มีคุณภาพอย่างยั่งยืน ด้วยนวัตกรรมและเทคโนโลยีที่ทันสมัย มีความรู้ ความสุข และคุณธรรม สืบสานปณิธาน เศรษฐกิจพอเพียง” แสดงให้เห็นว่า โรงเรียนโยธินบูรณะนั้นมีเป้าหมายในการจัดการศึกษาเพื่อเป็นแบบอย่างและมีคุณภาพอย่างยั่งยืน โดยผลสัมฤทธิ์หนึ่งของวิสัยทัศน์ดังกล่าว คือ คุณภาพของผู้เรียน อย่างไรก็ตาม ผลสะท้อนของการจัดการศึกษาในปีการศึกษา 2565 และ 2566 ซึ่งเป็นปีการศึกษาที่มีการจัดการศึกษาในชั้นเรียนปกติ หลังจากที่มีการเรียนการสอนระบบออนไลน์ในวิกฤตการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อโคโรนาไวรัส 2019 โดยข้อมูลสรุปจากชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (Professional Learning Community) ซึ่งมีสมาชิกของชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเป็นครูและนิสิตฝึกประสบการณ์วิชาชีพของโรงเรียนโยธินบูรณะ สะท้อนให้เห็นว่า นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ทักษะและความสามารถตามมาตรฐานและการเรียนรู้ในรายวิชาต่างๆ ลดลง ขาดแรงจูงใจในการเรียนและมีปฏิสัมพันธ์ทางสังคมระหว่างครูกับเพื่อนลดลง เนื่องมาจากการจัดการเรียนการสอนในรูปแบบออนไลน์นั้น นักเรียนใช้อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ในการเรียนเป็นหลัก ทำให้ขาดการฝึกฝนทักษะในการเรียนรู้ การมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคลลดลง และทำให้ขาดความกระตือรือร้นในการเรียนอีกด้วย (โรงเรียนโยธินบูรณะ, 2565)

จากข้อมูลข้างต้นแสดงให้เห็นว่า นักเรียนโรงเรียนโยธินบูรณะได้รับผลกระทบจากวิกฤตการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อโคโรนาไวรัส 2019 เช่นเดียวกันกับนักเรียนในระบบการศึกษาทุกภาคส่วน ดังนั้นหากไม่มีพัฒนาการจัดการศึกษาให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของสังคม และเตรียมพร้อมนักเรียนให้เป็นผู้มีทักษะและสมรรถนะที่สามารถปรับตัวและพร้อมรับมือกับการเปลี่ยนแปลงของสังคมโลกได้ ย่อมส่งผลต่อการเรียนรู้ในอนาคตของนักเรียนอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ ซึ่งสอดคล้องกับนโยบายของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 ที่ได้กำหนดจุดเน้น พ.ศ. 2566 ในการบริหารสถานศึกษาในสังกัด ด้วยการเร่งแก้ปัญหากลุ่มผู้เรียนที่ได้รับผลกระทบจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) โดยเพิ่มโอกาสในการเข้าถึงการศึกษาและฟื้นฟูภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ (Learning Loss Recovery) ให้กับผู้เรียนทุกระดับ และกำหนดนโยบายด้านคุณภาพ ไว้ว่า “พัฒนาผู้เรียนให้เกิดสมรรถนะที่เหมาะสมตามช่วงวัย สามารถจัดการตนเอง มีการคิดขั้นสูง มีความสามารถในการสื่อสาร สามารถจัดระบบและกระบวนการทำงานของตนเองและร่วมกับผู้อื่น โดยใช้การรวมพลังทำงานเป็นทีมเป็นพลเมืองที่ดี มีศีลธรรม และอยู่ร่วมกับธรรมชาติและวิทยาการอย่างยั่งยืน” (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1, 2566)

ดังนั้น การนำแนวคิดผู้เรียนรู้ตลอดชีวิต (lifelong learner) มาปรับและประยุกต์ใช้ในสถานศึกษา จำเป็นต้องพิจารณาจัดการศึกษาเพื่อพัฒนานักเรียนให้ตรงตามความต้องการ ซึ่งการบริหารงานวิชาการ ถือว่า

เป็นงานที่สำคัญสำหรับผู้บริหารสถานศึกษา โดยเฉพาะการปรับปรุงคุณภาพของสถานศึกษาซึ่งเป็นจุดมุ่งหมายหลักของสถานศึกษา นอกจากนั้นยังเป็นสิ่งชี้วัดความสำเร็จและความสามารถของผู้บริหารด้วยการบริหารงานที่เกี่ยวข้องโดยตรง คือ การบริหารวิชาการ ขอบข่ายงานสำคัญประกอบด้วย การจัดทำหลักสูตร การจัดการเรียนการสอน และการวัดและประเมินผล (ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์, 2553) การบริหารวิชาการในโรงเรียนมัธยมศึกษาจึงเป็นหนึ่งในงานสำคัญที่ดำเนินงานเพื่อพัฒนาให้ผู้เรียนเป็นผู้เรียนรู้ตลอดชีวิต ซึ่งจะสัมฤทธิ์ผลได้มากน้อยเพียงใดนั้น ผู้บริหารงานวิชาการมีบทบาทสำคัญอย่างยิ่งเพื่อให้องค์กรมีคุณภาพสามารถพัฒนาความรู้ ความสามารถ และพัฒนาศักยภาพของผู้เรียนให้มีประสิทธิภาพ และประสิทธิผล นอกจากนี้ ผลจากการวิจัยจะทำให้ทราบถึงความต้องการจำเป็นของการพัฒนาการบริหารงานวิชาการโรงเรียนโยธินบูรณะตามแนวคิดผู้เรียนรู้ตลอดชีวิตซึ่งสามารถนำไปเป็นแนวทางในการพัฒนาการบริหารงานวิชาการเพื่อส่งเสริมผู้เรียนให้เป็นผู้เรียนรู้ตลอดชีวิตได้อย่างมีคุณภาพ

วัตถุประสงค์การวิจัย

เพื่อศึกษาความต้องการจำเป็นในการพัฒนาการบริหารงานวิชาการโรงเรียนโยธินบูรณะตามแนวคิดผู้เรียนรู้ตลอดชีวิต

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงบรรยาย (Descriptive Research) ใช้วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลเชิงปริมาณ เพื่อศึกษาลำดับความต้องการจำเป็นของการพัฒนาการบริหารวิชาการโรงเรียนโยธินบูรณะตามแนวคิดผู้เรียนรู้ตลอดชีวิต โดยมีวิธีดำเนินการวิจัย ดังนี้

1. ประชากรและผู้ให้ข้อมูลการวิจัย

1.1 ประชากร คือ โรงเรียนโยธินบูรณะ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ

1.2 ผู้ให้ข้อมูล คือ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูโรงเรียนโยธินบูรณะ จำนวนรวม 108 คน ประกอบด้วย ผู้อำนวยการโรงเรียน 1 คน และรองผู้อำนวยการโรงเรียน 4 คน รวม 5 คน โดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) และครู จำนวนรวม 103 คน โดยใช้วิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random)

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถามสภาพปัจจุบัน และสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารวิชาการโรงเรียนโยธินบูรณะตามแนวคิดผู้เรียนรู้ตลอดชีวิต แบ่งออกเป็น 2 ตอน ได้แก่ ตอนที่ 1 สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามมีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check lists) จำนวน 6 ข้อ ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษาสูงสุด ตำแหน่งปัจจุบัน ประสบการณ์การทำงาน และวิทยฐานะ ตอนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพปัจจุบัน และสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารวิชาการโรงเรียนโยธินบูรณะตามแนวคิดผู้เรียนรู้ตลอดชีวิต มีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale) จำนวน 104 ข้อ โดยใช้เกณฑ์ในการแปลความหมายของค่าเฉลี่ย 5 ระดับ ของ John W. Best (1981)

3. การสร้างและตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ผู้วิจัยศึกษาเอกสารแนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับแนวคิดผู้เรียนรู้ตลอดชีวิตและการบริหารวิชาการ กำหนดกรอบแนวคิดการวิจัย ออกแบบและสร้างเครื่องมือตามผังโครงสร้างเครื่องมือและข้อคำถาม กำหนดความตรงเชิงโครงสร้างและเนื้อหาระหว่างข้อคำถามกับนิยามศัพท์ ตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือโดยการนำแบบสอบถามเสนอผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน

เพื่อพิจารณาตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) โดยคัดเลือกข้อคำถามที่มีค่าดัชนีความสอดคล้อง (Item objective congruence: IOC) ตั้งแต่ 0.50 ขึ้นไปเพื่อนำมาใช้ในการเก็บข้อมูล จากการสรุปผลพบว่า ข้อคำถามทุกข้อมีค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) มากกว่า 0.50 โดยข้อคำถามที่มีค่า IOC เท่ากับ 1.00 มีจำนวน 109 ข้อ และข้อคำถามที่มีค่า IOC เท่ากับ 0.67 มีจำนวน 1 ข้อ จากนั้นผู้วิจัยได้ปรับปรุงแก้ไขข้อคำถามตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ และนำไปจัดทำเป็นแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยขอหนังสือแนะนำจากสาขาวิชาบริหารการศึกษา ภาควิชานโยบายการจัดการและความเป็นผู้นำทางการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ถึงผู้อำนวยการโรงเรียนโยธินบูรณะเพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บข้อมูล โดยการตอบแบบสอบถามออนไลน์ผ่านระบบ Google Form โดยใช้ระยะเวลาในการเก็บข้อมูล จำนวน 30 วัน ผู้วิจัยได้รับการตอบแบบสอบถามกลับคืนจำนวน 108 คน คิดเป็นร้อยละ 100 ซึ่งผู้วิจัยได้ตรวจสอบการตอบแบบสอบถาม พบว่า ผู้ให้ข้อมูลตอบแบบสอบถามครบถ้วนสมบูรณ์

5. การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ซึ่งมีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check Lists) วิเคราะห์ด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป SPSS (Statistical Package for Social Science) และใช้สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าเฉลี่ยเลขคณิต และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และวิเคราะห์ข้อมูลความต้องการจำเป็นของการพัฒนาการบริหารวิชาการโรงเรียนโยธินบูรณะตามแนวคิดผู้เรียนรู้ตลอดชีวิต ด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป โดยนำเสนอผลในรูปแบบตาราง พร้อมคำบรรยายประกอบ

สรุปผลการวิจัย

ผลการศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และลำดับความต้องการจำเป็นของการพัฒนาการบริหารงานวิชาการโรงเรียนโยธินบูรณะตามแนวคิดผู้เรียนรู้ตลอดชีวิต โดยภาพรวมมีรายละเอียดของผลการศึกษา ดังในตารางดังต่อไปนี้

ตารางที่ 1 สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และลำดับความต้องการจำเป็นของการพัฒนาการบริหารงานวิชาการโรงเรียนโยธินบูรณะตามแนวคิดผู้เรียนรู้ตลอดชีวิต โดยภาพรวม

ขอบข่ายการบริหารวิชาการ	สภาพปัจจุบัน (D)			สภาพที่พึงประสงค์ (I)			ความต้องการจำเป็น	
	M	SD	แปลผล	M	SD	แปลผล	PNIModified	ลำดับที่
1. การพัฒนาหลักสูตร	3.27	0.61	ปานกลาง	4.80	0.38	มากที่สุด	0.473	1
1.1 การวิเคราะห์ความต้องการจำเป็นของหลักสูตร	3.25	0.61	ปานกลาง	4.76	0.39	มากที่สุด	0.470	(2)
1.2 การกำหนดจุดมุ่งหมายของหลักสูตร	3.25	0.59	ปานกลาง	4.80	0.35	มาก	0.486	(1)
1.3 การกำหนดโครงสร้างรายวิชาในหลักสูตร	3.33	0.64	ปานกลาง	4.84	0.39	มากที่สุด	0.465	(3)
2. การบริหารการจัดการเรียนรู้	3.50	0.59	มาก	4.92	0.21	มากที่สุด	0.413	2
2.1 การวางแผนจัดกิจกรรมการเรียนรู้	3.53	0.56	มาก	4.85	0.28	มากที่สุด	0.387	(2)
2.2 การจัดกระบวนการเรียนรู้	3.60	0.60	มาก	4.95	0.17	มากที่สุด	0.385	(3)
2.3 การจัดสภาพบรรยากาศ สื่อ และแหล่งเรียนรู้	3.39	0.62	ปานกลาง	4.97	0.17	มากที่สุด	0.468	(1)
3. การวัดและประเมินผล	3.58	0.58	มาก	4.84	0.37	มากที่สุด	0.358	3

3.1 การออกแบบและพัฒนาเครื่องมือการประเมินผลการเรียนรู้	3.61	0.60	มาก	4.84	0.37	มากที่สุด	0.346	(2)
3.2 การวัดและประเมินผลการเรียนรู้	3.55	0.57	มาก	4.83	0.37	มากที่สุด	0.370	(1)
รวมทุกด้าน	3.45	0.59	ปานกลาง	4.85	0.32	มากที่สุด	0.415	-

จากตารางที่ 1 พบว่า สภาพปัจจุบันของการบริหารงานวิชาการโรงเรียนโยธินบูรณะตามแนวคิดผู้เรียนรู้ตลอดชีวิต โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($M = 3.45$, $SD = 0.59$) ขอบข่ายการบริหารวิชาการที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การวัดและประเมินผล ($M = 3.58$, $SD = 0.58$) เมื่อพิจารณารายองค์ประกอบ พบว่า การออกแบบและพัฒนาเครื่องมือการประเมินผลการเรียนรู้ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($M = 3.61$, $SD = 0.60$) รองลงมา คือ การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ ($M = 3.55$, $SD = 0.57$) ขอบข่ายการบริหารวิชาการที่มีค่าเฉลี่ยรองลงมา คือ การบริหารการจัดการเรียนรู้ ($M = 3.50$, $SD = 0.59$) เมื่อพิจารณารายองค์ประกอบ พบว่า การจัดกระบวนการเรียนรู้ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($M = 3.60$, $SD = 0.60$) รองลงมา คือ การวางแผนจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ($M = 3.53$, $SD = 0.56$) และการจัดสภาพบรรยากาศ สื่อ และแหล่งเรียนรู้ ($M = 3.39$, $SD = 0.62$) ตามลำดับ และขอบข่ายการบริหารวิชาการด้านการพัฒนาหลักสูตร ($M = 3.27$, $SD = 0.61$) เมื่อพิจารณารายองค์ประกอบ พบว่า การกำหนดโครงสร้างรายวิชาในหลักสูตร มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($M = 3.33$, $SD = 0.64$) รองลงมา คือ การกำหนดจุดมุ่งหมายของหลักสูตร ($M = 3.25$, $SD = 0.59$) และการวิเคราะห์ความต้องการจำเป็นของหลักสูตร ($M = 3.25$, $SD = 0.61$) ซึ่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากัน

สภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารงานวิชาการโรงเรียนโยธินบูรณะตามแนวคิดผู้เรียนรู้ตลอดชีวิต โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($M = 4.85$, $SD = 0.32$) ขอบข่ายการบริหารวิชาการที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การบริหารการจัดการเรียนรู้ ($M = 4.92$, $SD = 0.21$) เมื่อพิจารณารายองค์ประกอบ พบว่า การจัดสภาพบรรยากาศ สื่อ และแหล่งเรียนรู้ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($M = 4.97$, $SD = 0.17$) รองลงมา คือ การจัดกระบวนการเรียนรู้ ($M = 4.95$, $SD = 0.17$) และการวางแผนจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ($M = 4.85$, $SD = 0.28$) ตามลำดับ ขอบข่ายการบริหารวิชาการที่มีค่าเฉลี่ยรองลงมา คือ การวัดและประเมินผล ($M = 4.84$, $SD = 0.37$) เมื่อพิจารณารายองค์ประกอบ พบว่า การออกแบบและพัฒนาเครื่องมือการประเมินผลการเรียนรู้ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($M = 4.84$, $SD = 0.37$) รองลงมา คือ การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ ($M = 4.83$, $SD = 0.37$) และขอบข่ายการบริหารวิชาการด้านการพัฒนาหลักสูตร ($M = 4.80$, $SD = 0.38$) ตามลำดับ เมื่อพิจารณารายองค์ประกอบ พบว่า การกำหนดโครงสร้างรายวิชาในหลักสูตร มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($M = 4.84$, $SD = 0.39$) รองลงมา คือ การกำหนดจุดมุ่งหมายของหลักสูตร ($M = 4.80$, $SD = 0.35$) และการวิเคราะห์ความต้องการจำเป็นของหลักสูตร ($M = 4.76$, $SD = 0.39$) ตามลำดับ

ความต้องการจำเป็นของการพัฒนาการบริหารงานวิชาการโรงเรียนโยธินบูรณะตามแนวคิดผู้เรียนรู้ตลอดชีวิต โดยภาพรวม คือ 0.415 ($PNI_{Modified} = 0.415$) ขอบข่ายการบริหารวิชาการที่มีความต้องการจำเป็นสูงสุด คือ การพัฒนาหลักสูตร ($PNI_{Modified} = 0.473$) เมื่อพิจารณารายองค์ประกอบ พบว่า การกำหนดจุดมุ่งหมายของหลักสูตร มีความต้องการจำเป็นสูงสุด ($PNI_{Modified} = 0.486$) รองลงมา คือ การวิเคราะห์ความต้องการจำเป็นของหลักสูตร ($PNI_{Modified} = 0.470$) และการกำหนดโครงสร้างรายวิชาในหลักสูตรมีความต้องการจำเป็นต่ำที่สุด ($PNI_{Modified} = 0.465$) ขอบข่ายการบริหารวิชาการที่มีความต้องการจำเป็นรองลงมา คือ การบริหารการจัดการเรียนรู้ ($PNI_{Modified} = 0.413$) เมื่อพิจารณารายองค์ประกอบ พบว่า การจัดสภาพบรรยากาศ สื่อและแหล่งเรียนรู้ มีความต้องการจำเป็นสูงสุด ($PNI_{Modified} = 0.468$) รองลงมา

คือ การวางแผนจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ($PNI_{Modified} = 0.387$) และการจัดกระบวนการเรียนรู้ มีความต้องการจำเป็นต่ำที่สุด ($PNI_{Modified} = 0.385$) ขอบข่ายการบริหารวิชาการที่มีความต้องการจำเป็นต่ำที่สุด คือ การวัดและประเมินผล ($PNI_{Modified} = 0.358$) เมื่อพิจารณาเรียงองค์ประกอบ พบว่า การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ มีความต้องการจำเป็นสูงที่สุด ($PNI_{Modified} = 0.370$) และการออกแบบและพัฒนาเครื่องมือการประเมินผลการเรียนรู้ มีความต้องการจำเป็นต่ำที่สุด ($PNI_{Modified} = 0.346$)

ตารางที่ 2 สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และลำดับความต้องการจำเป็นของการพัฒนาการบริหารงานวิชาการโรงเรียนโยธินบูรณะตามแนวคิดผู้เรียนรู้ตลอดชีวิต จำแนกตามองค์ประกอบผู้เรียนรู้ตลอดชีวิต

ขอบข่ายการบริหารวิชาการ จำแนกตามองค์ประกอบ ผู้เรียนรู้ตลอดชีวิต	สภาพปัจจุบัน (D)			สภาพที่พึงประสงค์ (I)			ความต้องการจำเป็น	
	M	SD	แปลผล	M	SD	แปลผล	$PNI_{Modified}$	ลำดับที่
1. การพัฒนาหลักสูตร	3.27	0.61	ปานกลาง	4.80	0.38	มากที่สุด	0.473	1
1) มีความสามารถในการเรียนรู้	3.67	0.55	มาก	4.81	0.38	มากที่สุด	0.311	(4)
2) มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์	3.22	0.60	ปานกลาง	4.78	0.40	มากที่สุด	0.484	(3)
3) มีความสามารถในการกำกับตนเอง	3.17	0.71	ปานกลาง	4.80	0.38	มากที่สุด	0.512	(2)
4) มีความสามารถพร้อมรับการเปลี่ยนแปลง	3.03	0.58	ปานกลาง	4.81	0.39	มากที่สุด	0.586	(1)
2. การบริหารการจัดการเรียนรู้	3.50	0.59	มาก	4.92	0.21	มากที่สุด	0.413	2
1) มีความสามารถในการเรียนรู้	3.89	0.61	มาก	4.91	0.21	มากที่สุด	0.262	(4)
2) มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์	3.46	0.57	ปานกลาง	4.92	0.22	มากที่สุด	0.422	(3)
3) มีความสามารถในการกำกับตนเอง	3.40	0.58	ปานกลาง	4.92	0.22	มากที่สุด	0.447	(2)
4) มีความสามารถพร้อมรับการเปลี่ยนแปลง	3.25	0.62	ปานกลาง	4.94	0.20	มากที่สุด	0.520	(1)
3. การวัดและประเมินผล	3.58	0.58	มาก	4.84	0.37	มากที่สุด	0.358	3
1) มีความสามารถในการเรียนรู้	4.06	0.49	มาก	4.87	0.40	มากที่สุด	0.200	(4)
2) มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์	3.57	0.57	มาก	4.83	0.39	มากที่สุด	0.353	(3)
3) มีความสามารถในการกำกับตนเอง	3.44	0.60	ปานกลาง	4.83	0.30	มากที่สุด	0.404	(2)
4) มีความสามารถพร้อมรับการเปลี่ยนแปลง	3.27	0.64	ปานกลาง	4.82	0.40	มากที่สุด	0.474	(1)
รวม	3.45	0.59	มาก	4.85	0.32	มากที่สุด	0.415	-

จากตารางที่ 1 พบว่า สภาพปัจจุบันของการบริหารงานวิชาการโรงเรียนโยธินบูรณะตามแนวคิดผู้เรียนรู้ตลอดชีวิต พบว่า ด้านการพัฒนาหลักสูตร โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($M = 3.27$, $SD = 0.61$) เมื่อจำแนกตามองค์ประกอบผู้เรียนรู้ตลอดชีวิต พบว่า การพัฒนาหลักสูตรเพื่อส่งเสริมให้นักเรียนมีความสามารถในการเรียนรู้ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($M = 3.67$, $SD = 0.55$) รองลงมา คือ การพัฒนาหลักสูตรเพื่อส่งเสริมให้นักเรียนมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ($M = 3.22$, $SD = 0.60$) การพัฒนาหลักสูตรเพื่อส่งเสริมให้นักเรียนมีความสามารถในการกำกับตนเอง ($M = 3.17$, $SD = 0.71$) และการพัฒนาหลักสูตรเพื่อส่งเสริมให้นักเรียนมีความสามารถพร้อมรับการเปลี่ยนแปลง มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ($M = 3.03$, $SD = 0.58$) ขอบข่ายการบริหารงานวิชาการ ด้านการบริหารจัดการเรียนรู้ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($M = 3.50$, $SD = 0.59$) เมื่อจำแนกตามองค์ประกอบผู้เรียนรู้ตลอดชีวิต พบว่า การบริหารการจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมให้นักเรียนมีความสามารถ

ในการเรียนรู้ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($M = 3.89$, $SD = 0.61$) รองลงมา คือ การบริหารจัดการการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมให้นักเรียนมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ($M = 3.46$, $SD = 0.57$) การบริหารจัดการการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมให้นักเรียนมีความสามารถในการกำกับตนเอง ($M = 3.40$, $SD = 0.58$) และการบริหารจัดการการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมให้นักเรียนมีความสามารถพร้อมรับการเปลี่ยนแปลง มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ($M = 3.25$, $SD = 0.62$) และขอข่ายการบริหารงานวิชาการ ด้านการวัดและประเมินผล โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($M = 3.58$, $SD = 0.58$) เมื่อจำแนกตามองค์ประกอบผู้เรียนรู้ตลอดชีวิต พบว่า การวัดและประเมินผลเพื่อวัดความสามารถในการเรียนรู้ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($M = 4.06$, $SD = 0.49$) รองลงมา คือ การวัดและประเมินผลเพื่อวัดแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ($M = 3.57$, $SD = 0.57$) การวัดและประเมินผลเพื่อวัดความสามารถในการกำกับตนเอง ($M = 3.44$, $SD = 0.60$) และการวัดและประเมินผลเพื่อวัดความสามารถพร้อมรับการเปลี่ยนแปลง มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ($M = 3.27$, $SD = 0.64$)

สภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารงานวิชาการโรงเรียนโยธินบูรณะตามแนวคิดผู้เรียนรู้ตลอดชีวิต พบว่า ด้านการพัฒนาหลักสูตร โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($M = 4.80$, $SD = 0.38$) เมื่อจำแนกตามองค์ประกอบผู้เรียนรู้ตลอดชีวิต พบว่า การพัฒนาหลักสูตรเพื่อส่งเสริมให้นักเรียนมีความสามารถในการเรียนรู้ ($M = 4.81$, $SD = 0.39$) และมีความสามารถพร้อมรับการเปลี่ยนแปลง ($M = 4.80$, $SD = 0.39$) มีค่าเฉลี่ยสูงสุดเท่ากัน รองลงมา คือ การพัฒนาหลักสูตรเพื่อส่งเสริมให้นักเรียนมีความสามารถในการกำกับตนเอง ($M = 4.80$, $SD = 0.38$) และการพัฒนาหลักสูตรเพื่อส่งเสริมให้นักเรียนมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ($M = 4.78$, $SD = 0.40$) ขอข่ายการบริหารงานวิชาการ ด้านการบริหารจัดการเรียนรู้ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($M = 4.92$, $SD = 0.21$) เมื่อจำแนกตามองค์ประกอบผู้เรียนรู้ตลอดชีวิต พบว่า การบริหารจัดการการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมให้นักเรียนมีความสามารถพร้อมรับการเปลี่ยนแปลง มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($M = 4.94$, $SD = 0.20$) รองลงมา คือ การบริหารจัดการการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมให้นักเรียนมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ และการบริหารจัดการการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมให้นักเรียนมีความสามารถในการกำกับตนเอง มีค่าเฉลี่ยเท่ากัน ($M = 4.92$, $SD = 0.22$) และการบริหารจัดการการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมให้นักเรียนมีความสามารถในการเรียนรู้ มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ($M = 4.91$, $SD = 0.21$) และขอข่ายการบริหารงานวิชาการ ด้านการวัดและประเมินผล โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($M = 4.84$, $SD = 0.37$) เมื่อจำแนกตามองค์ประกอบผู้เรียนรู้ตลอดชีวิต พบว่า การวัดและประเมินผลเพื่อวัดความสามารถในการเรียนรู้ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($M = 4.87$, $SD = 0.40$) รองลงมา คือ การวัดและประเมินผลเพื่อวัดแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ($M = 4.83$, $SD = 0.39$) และการวัดและประเมินผลเพื่อวัดความสามารถในการกำกับตนเอง ($M = 4.83$, $SD = 0.30$) มีค่าเฉลี่ยเท่ากัน และการวัดและประเมินผลเพื่อวัดความสามารถพร้อมรับการเปลี่ยนแปลง มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ($M = 4.82$, $SD = 0.40$)

ความต้องการจำเป็นของการพัฒนาการบริหารงานวิชาการโรงเรียนโยธินบูรณะตามแนวคิดผู้เรียนรู้ตลอดชีวิต โดยภาพรวม คือ 0.415 ($PNI_{Modified} = 0.415$) ขอข่ายการบริหารวิชาการที่มีความต้องการจำเป็นสูงสุด คือ ด้านการพัฒนาหลักสูตร ($PNI_{Modified} = 0.473$) เป็นขอข่ายงานที่มีความต้องการจำเป็นในการพัฒนาสูงสุด เมื่อพิจารณาตามองค์ประกอบของผู้เรียนรู้ตลอดชีวิต พบว่า การพัฒนาหลักสูตรเพื่อส่งเสริมให้นักเรียนมีความสามารถพร้อมรับการเปลี่ยนแปลง มีค่าความต้องการจำเป็นในการพัฒนาสูงสุด ($PNI_{Modified} = 0.586$) และการพัฒนาหลักสูตรเพื่อส่งเสริมให้นักเรียนมีความสามารถในการเรียนรู้ มีค่าความต้องการจำเป็นในการพัฒนาต่ำสุด ($PNI_{Modified} = 0.311$) ด้านการบริหารจัดการเรียนรู้ ($PNI_{Modified} = 0.413$) เป็นขอข่ายงานที่มีความต้องการจำเป็นในการพัฒนาลำดับที่ 2 เมื่อพิจารณาตามองค์ประกอบของผู้เรียนรู้ตลอด

ชีวิต พบว่า การบริหารจัดการการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมให้นักเรียนมีความสามารถพร้อมรับการเปลี่ยนแปลง มีค่าความต้องการจำเป็นในการพัฒนาสูงสุด ($PNI_{Modified} = 0.520$) และการบริหารจัดการการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมให้นักเรียนมีความสามารถในการเรียนรู้ มีค่าความต้องการจำเป็นในการพัฒนาต่ำสุด ($PNI_{Modified} = 0.262$) และด้านการวัดและประเมินผล ($PNI_{Modified} = 0.358$) เป็นขอบข่ายงานที่มีความต้องการจำเป็นในการพัฒนาต่ำสุด เมื่อพิจารณาตามองค์ประกอบของผู้เรียนรู้ตลอดชีวิต พบว่า การวัดและประเมินผลเพื่อวัดความสามารถพร้อมรับการเปลี่ยนแปลง มีค่าความต้องการจำเป็นในการพัฒนาสูงสุด ($PNI_{Modified} = 0.474$) และการวัดและประเมินผลเพื่อวัดความสามารถในการเรียนรู้ มีค่าความต้องการจำเป็นในการพัฒนาต่ำสุด ($PNI_{Modified} = 0.200$)

อภิปรายผลการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยพบผลการวิจัยที่สามารถนำมาอภิปรายผลเรียงตามลำดับค่าดัชนีความต้องการจำเป็น ได้ดังนี้

1. ด้านการพัฒนาหลักสูตร

การพัฒนาหลักสูตร มีค่าดัชนีความต้องการจำเป็นในการพัฒนาการบริหารวิชาการโรงเรียนโยธินบูรณะตามแนวคิดผู้เรียนรู้ตลอดชีวิต อยู่ในลำดับที่ 1 ($PNI_{Modified} = 0.473$) เนื่องจากหลักสูตรเป็นแผนในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ให้กับผู้เรียนที่ได้จากการวางแผนและพัฒนาอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง เพื่อใช้เป็นแนวทางในการจัดการเรียนรู้ให้ผู้เรียนบรรลุเป้าหมาย โดยอาจปรับปรุงหลักสูตรเดิมที่มีอยู่แล้วให้ดียิ่งขึ้น หรือสร้างหลักสูตรใหม่ซึ่งเป็นนวัตกรรมหลักสูตร เพื่อให้ได้หลักสูตรที่สามารถพัฒนาผู้เรียนให้บรรลุผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ที่พึงประสงค์ที่กำหนดไว้เป็นจุดหมายของหลักสูตรได้ดียิ่งขึ้น (สุกัญญา แซ่ม้อย, 2565) ดังนั้น การพัฒนาหลักสูตรจึงมีความสำคัญในการจัดการศึกษาอย่างยิ่ง หากมีการพัฒนาหลักสูตรอย่างต่อเนื่อง และเป็นระบบโดยตอบสนองความต้องการของสังคมที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว จะทำให้ได้หลักสูตรที่ทันสมัยและเหมาะสมกับสภาพจริงของสังคม อันจะนำไปสู่การจัดการเรียนการสอนที่มีคุณภาพต่อไป สอดคล้องกับปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2553) ที่กล่าวถึงความสำคัญของการพัฒนาหลักสูตรว่า 1) หลักสูตรทำให้การศึกษาดำเนินไปสู่เป้าหมายที่วางไว้ 2) หลักสูตรทำให้การศึกษามีประสิทธิภาพ และมีประสิทธิผล และ 3) หลักสูตรเปรียบเสมือนแบบแปลนของการจัดการเรียนการสอน และสอดคล้องกับวาริรัตน์ แก้วอุไร (2566) ที่กล่าวว่าหลักสูตรเป็นหัวใจของการจัดการศึกษา เป็นแกนสำคัญในการวางแผนการจัดการศึกษาเป็นตัวกำหนดทิศทางของการศึกษาในการที่จะให้ความรู้ การเสริมสร้างเจตคติ ตลอดทั้งการฝึกฝนในด้านต่างๆ เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการพัฒนารอบด้าน ทำให้การศึกษาดำเนินไปสู่เป้าหมายที่วางไว้และทำให้การศึกษามีประสิทธิภาพ

2. ด้านการบริหารจัดการเรียนรู้

การบริหารจัดการเรียนรู้ มีค่าดัชนีความต้องการจำเป็นในการพัฒนาการบริหารวิชาการโรงเรียนโยธินบูรณะตามแนวคิดผู้เรียนรู้ตลอดชีวิต อยู่ในลำดับที่ 2 ($PNI_{Modified} = 0.413$) การบริหารจัดการเรียนรู้ เป็นจุดมุ่งหมายหลักของสถานศึกษา และเป็นปัจจัยที่มีความสำคัญที่จะทำให้บรรลุจุดมุ่งหมายของหลักสูตรที่กำหนดเป็นทิศทางในการจัดการศึกษา (ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์, 2553) ดังนั้น การบริหารจัดการเรียนรู้จึงเป็นขอบข่ายงานบริหารวิชาการที่มีความสำคัญที่ต่อเนื่องกับการพัฒนาหลักสูตร เพราะเป็นการนำหลักสูตรลงสู่การปฏิบัติงานการจัดการเรียนรู้ในสถานศึกษา สอดคล้องกับสุกัญญา แซ่ม้อย (2565) ที่

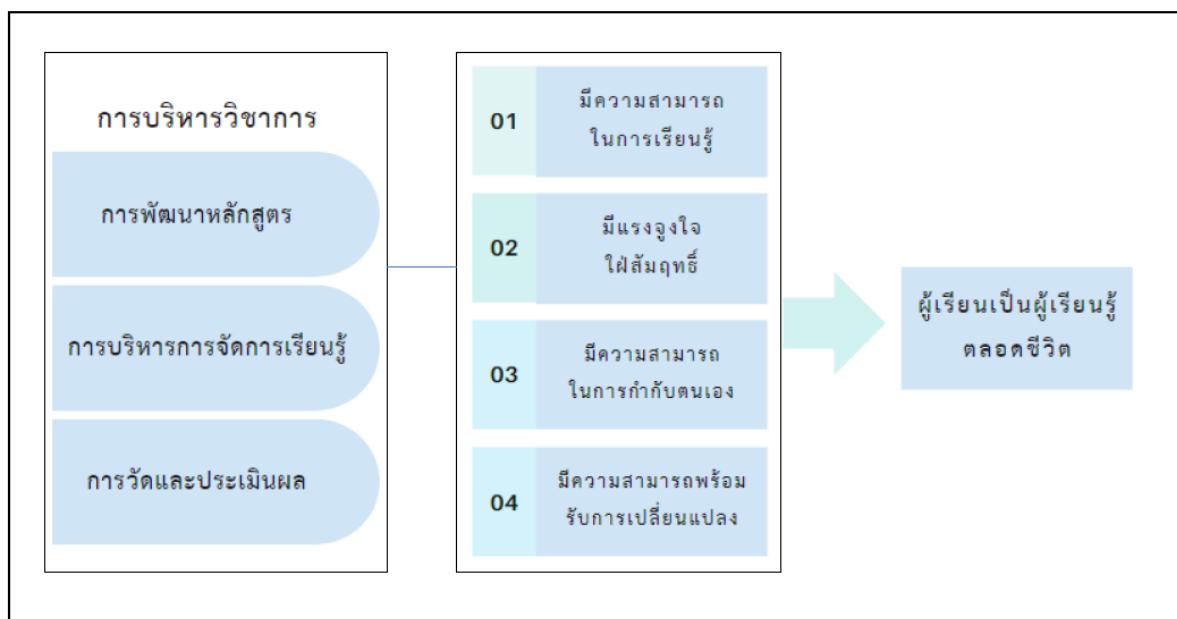
ได้กล่าวถึงงานที่เกี่ยวกับการบริหารจัดการการเรียนรู้ว่าเป็นกระบวนการที่ทำให้ผู้เรียนเกิดการเปลี่ยนแปลงทั้งความรู้ ทักษะ เจตคติ หรือผลลัพธ์การเรียนรู้ที่พึงประสงค์ อันเป็นผลมาจากการออกแบบรูปแบบการเรียนรู้ ทรัพยากรการเรียนรู้และการประเมินผลการเรียนรู้เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ ทักษะ เจตคติตามตัวชี้วัดผลลัพธ์การเรียนรู้ที่พึงประสงค์ตามที่หลักสูตรกำหนดไว้ และสอดคล้องกับสมาน อัสวภูมิ (2551) ที่ได้กล่าวถึงงานเกี่ยวกับการบริหารจัดการการเรียนรู้ ไว้ว่าเป็นการนำการบริหารวิชาการไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนรู้ เป็นมหกรรมกิจกรรมการเรียนรู้ของนักเรียนที่เกี่ยวข้องกับบุคคลหลายฝ่าย โดยครูเป็นบุคลากรหลักในความสำเร็จของมหกรรมนี้ และยังกล่าวอีกว่า สิ่งที่ทำนายผู้บริหารในการบริหารวิชาการคือ การทำให้ครูนำหลักสูตรไปใช้ในการวางแผนการจัดการเรียนรู้ และจัดการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับจุดมุ่งหมายของหลักสูตรซึ่งเป็นกิจกรรมที่ต่อเนื่องกันและจะทำให้การจัดการเรียนรู้ในสถานศึกษามีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

3. ด้านการวัดและประเมินผล

การวัดและประเมินผล มีค่าดัชนีความต้องการจำเป็นในการพัฒนาการบริหารวิชาการโรงเรียนโยธินบูรณะตามแนวคิดผู้เรียนรู้ตลอดชีวิต อยู่ในลำดับสุดท้าย ($PNI_{Modified} = 0.358$) โดยสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2557) ได้กล่าวถึงการวัดและประเมินผลผู้ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ไว้ว่า เป็นกระบวนการเก็บรวบรวม ตรวจสอบ ดีความผลการเรียนรู้ และพัฒนาการด้านต่างๆ ของผู้เรียนตามมาตรฐานการเรียนรู้หรือตัวชี้วัดของหลักสูตร นำผลไปปรับปรุงพัฒนาการจัดการเรียนรู้และใช้เป็นข้อมูลสำหรับการตัดสินผลการเรียน สอดคล้องกับสุกัญญา แซ่มซ้อย (2565) ที่ได้กล่าวถึงการวัดและประเมินผล ว่าเป็นภารกิจสำคัญที่ผู้สอนต้องปฏิบัติควบคู่ไปกับการจัดการเรียนรู้อย่างและเป็นภารกิจของผู้บริหารสถานศึกษาที่ต้องมีการกำกับติดตาม และประเมินผลการจัดการศึกษาอย่างต่อเนื่องเพื่อให้สามารถนำผลการประเมินไปใช้ปรับปรุงแก้ไขการจัดการศึกษาของสถานศึกษาให้มีคุณภาพมากยิ่งขึ้น

องค์ความรู้การวิจัย

องค์ความรู้ที่ได้จากการวิจัย คือ การศึกษาการบริหารวิชาการเพื่อส่งเสริมให้นักเรียนเป็นผู้เรียนรู้ตลอดชีวิต โดยการบริหารวิชาการได้จากการสังเคราะห์ความหมายและขอบข่ายของการบริหารวิชาการสรุปได้ 3 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) การพัฒนาหลักสูตร 2) การบริหารจัดการการเรียนรู้ และ 3) การวัดและประเมินผล เพื่อส่งเสริมให้นักเรียนโยธินบูรณะเป็นผู้เรียนรู้ตลอดชีวิต โดยคุณลักษณะของผู้เรียนรู้ตลอดชีวิตได้จากการสังเคราะห์ความหมาย และองค์ประกอบของผู้เรียนรู้ตลอดชีวิต ได้แก่ 1) มีความสามารถในการเรียนรู้ 2) มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ 3) มีความสามารถในการกำกับตนเอง และ 4) มีความสามารถพร้อมรับการเปลี่ยนแปลง ซึ่งการดำเนินการตามขอบข่ายการบริหารวิชาการดังกล่าว จะช่วยให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้สิ่งใหม่ได้ตลอดเวลา เพื่อนำไปปรับใช้ให้เหมาะสมกับตนเองในการดำรงอยู่ในสังคมที่มีการเปลี่ยนแปลงไม่สิ้นสุด ได้อย่างเหมาะสมและมีความสุข สรุปดังภาพที่ 1

ภาพที่ 1 องค์ความรู้จากการวิจัย

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 จากผลการวิจัยเมื่อพิจารณาตามขอบข่ายการบริหารวิชาการ พบว่า การพัฒนาหลักสูตรมีค่าดัชนีความต้องการจำเป็นสูงสุด ดังนั้น ผู้บริหารสถานศึกษาควรให้ความสำคัญในการพัฒนาหลักสูตรเพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนเป็นผู้เรียนรู้ตลอดชีวิต เพราะเป็นหัวใจของการจัดการศึกษา ครอบคลุมไปถึงการวิเคราะห์ความต้องการจำเป็นของหลักสูตรการกำหนดจุดมุ่งหมายของหลักสูตร และการกำหนดโครงสร้างรายวิชาในหลักสูตร อันจะส่งผลโดยตรงต่อการพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษามีประสิทธิภาพมากขึ้น

1.2 สถานศึกษาควรส่งเสริมและพัฒนาผู้เรียนให้เป็นผู้พร้อมรับการเปลี่ยนแปลงผ่านการพัฒนาหลักสูตร การบริหารการจัดการเรียนรู้ และการวัดและประเมินผล เนื่องจากผลจากการวิจัย พบว่า การพัฒนาผู้เรียนให้เป็นผู้พร้อมรับการเปลี่ยนแปลง มีค่าดัชนีความต้องการจำเป็นในการพัฒนาสูงสุด

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการศึกษาแนวทางหรือกลยุทธ์การพัฒนาการบริการวิชาการตามแนวคิดผู้เรียนรู้ตลอดชีวิตในระดับกลุ่มโรงเรียน หรือระดับเขตพื้นที่การศึกษา เพื่อนำผลการวิจัยไปใช้ในการวางแผนการพัฒนาผู้เรียนในระดับที่สูงขึ้น เพื่อกำหนดเป็นนโยบายในการพัฒนาผู้เรียนให้เป็นผู้เรียนรู้ตลอดชีวิต

2.2 ควรมีการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีคุณลักษณะผู้เรียนรู้ตลอดชีวิต เพื่อเป็นข้อมูลในการเตรียมความพร้อมและสามารถส่งเสริมการพัฒนาผู้เรียนอย่างรอบด้านมากยิ่งขึ้น

เอกสารอ้างอิง

- กฤษพร อยู่สวัสดิ์. (2563). แนวทางการส่งเสริมการเป็นผู้เรียนรู้ตลอดชีวิตสำหรับนักเรียนประถมศึกษา. *ดัชนีพนธ์ครุศาสตร์ดุสิตบัณฑิต. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.*
- ตริณัฐ โพธิ์ชัยจิตร และสร้อยสนา ธิติสุวรรณ. (2565). ผลกระทบการแพร่ระบาดของโควิด-19 ต่อการศึกษา. แหล่งที่มา <http://www.eco.ru.ac.th/images/document/article/TreeNut/publish02-02.pdf> สืบค้นเมื่อ 9 ก.ย. 2565.
- ธานินทร์ อินทวิเศษ, ธนวัฒน์ เจริญญา, และพิชญภา ยวงสร้อย. (2564). ภาพสะท้อนการศึกษาไทยหลังภาวะโควิด 2019. *วารสารการบริหารนิเทศศาสตร์และนวัตกรรมท้องถิ่น*. 7(4). 323-333.
- ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์. (2553). *การบริหารงานวิชาการ*. กรุงเทพมหานคร: ศูนย์สื่อเสริมกรุงเทพ.
- ปิยะ ศักดิ์เจริญ. (2565). การศึกษาเพื่อการเรียนรู้ตลอดชีวิตในมหาวิทยาลัยแบบตลาดวิชา. *Journal of Roi Kaensarn Academi*. 7(12). 261-287.
- พระมหาพงศ์พร ฐานงกโร. (2565). การเรียนรู้ตลอดชีวิตโดยมีหลักคิดโยนิโสมนสิการเป็นฐาน. *วารสารสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม*. 1(3). 50-60.
- พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542. (2542). ราชกิจจานุเบกษา. เล่ม 116 ตอนที่ 74. หน้า 1-23 (14 ส.ค. 2542).
- โรงเรียนโยธินบูรณะ. (2565). *แผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา โรงเรียนโยธินบูรณะ ระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2566 – 2570)*. กรุงเทพมหานคร: โรงเรียนโยธินบูรณะ.
- วารินทร์ แก้วอุไร. (2566). *การพัฒนาหลักสูตร : จากทฤษฎีสู่การปฏิบัติ*. พิมพ์ครั้งที่ 2. พิษณุโลก: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- สมาน อัครภูมิ. (2551). *การบริหารการศึกษาสมัยใหม่: แนวคิด ทฤษฎี และการปฏิบัติ*. อุบลราชธานี: อุบลกิจออฟเซตการพิมพ์.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1. (2566). *แผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ 2566*. แหล่งที่มา https://www.sesao1.go.th/media/files/20230609154518_1.pdf สืบค้นเมื่อ 1 ต.ค. 2566.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2557). *แนวปฏิบัติการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551*. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา. (2565). *แนวทางการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน เพื่อแก้ปัญหาภาวะถดถอยทางการเรียนรู้และส่งเสริมการจัดการเรียนการสอน*. กรุงเทพมหานคร: สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.
- สุกัญญา แซ่มซ้าย. (2565). *การบริหารวิชาการที่ตอบสนองการเปลี่ยนแปลงของโลกยุคพลิกผัน*. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุนทร โคตรบรรเทา. (2552). *หลักการและทฤษฎีการบริหารการศึกษา*. กรุงเทพมหานคร: ปัญญาชน.
- John w. Best. (1981). *Research in Education*. 4thed. New Jersey: Prentice-Hall.
- Organisation for economic co-operation and development. (1996). *lifelong learning for all*. Paris: head of publications service, oecd.

- Sarumi, A. A. (2021). **Advocating Alternative Approaches to the Promotion of Lifelong Learning in the New Normal World Nigeria.** Book of Readings in Honour of Professor Rashid Adewunmi Aderinoye, Department of Adult Education, University of Ibadan, Ibadan, Nigeria.
- Yap, J. S. & Tan, J. (2022). Lifelong learning competencies among chemical engineering students at Monash University Malaysia during the COVID- 19 pandemic. **Education for Chemical Engineers.** 38. 60-69. <https://doi.org/https://doi.org/10.1016/j.ece.2021.10.004>